

B&W ADVIES

Kenmerk: 13BW000094

Nr.: 12rb000199

Datum ambtelijk voorstel: 17 juni 2013		Onderwerp: Vaststellen Toeslagenverordening Wwb gemeente Overbetuwe 2013	
Te besluiten: De raad voorstellen: - vast te stellen de Toeslagenverordening Wet werk en bijstand gemeente Overbetuwe 2013			
Team/ behandelend ambtenaar: TBR / F.J. Thijssen		Status advies: openbaar	
Portefeuillehouder: G.C. Koopmans-Jacobs		Datum b&w-vergadering: 20 augustus 2013	
Ingewonnen advies andere teams: TZI: kwaliteitsmedewerkers		In voorbereidende vergadering: 10 september 2013	
Ingewonnen advies/informatie extern: Participatieraad		In raadsvergadering: -1 oktober 2013	
Ingewonnen advies adviseurs: Communicatie Juridisch		Regelgeving, delegatie of mandaat: regelgeving Advies Planning&Control: akkoord	
	Akkoord	Bespreken	Opmerkingen
Burgemeester		<i>vakantie</i>	
G.C. Koopmans-Jacobs	<i>[Handwritten signature]</i>		
F.M.J. van Rooijen	<i>[Handwritten signature]</i>		
F.H.G.M. Witjes	<i>[Handwritten signature]</i>	<i>[Handwritten signature]</i>	
R.W. Mooij	<i>[Handwritten signature]</i>	<i>[Handwritten signature]</i>	
Gemeentesecretaris	<i>[Handwritten signature]</i>	<i>[Handwritten signature]</i>	
D.P.M. Ploum (TM)	<i>[Handwritten signature]</i>	<i>[Handwritten signature]</i>	

Besluit b&w

Akkoord met advies. 20/8 2013.

Bijlagen:

conceptraadsvoorstel Toeslagenverordening Wet werk en bijstand gemeente Overbetuwe 2013
conceptraadbesluit Toeslagenverordening Wet werk en bijstand gemeente Overbetuwe 2013
Advies Participatieraad

Toelichting

1. Aanleiding / Probleemstelling

Bij de introductie van de huishoudinkomenstoets per 1 januari 2012 in de Wet werk en bijstand (hierna Wwb) heeft de raad de Wijzigingsverordening Wet werk en bijstand gemeente Overbetuwe 2011 vastgesteld. Deze wijzigingsverordening is vastgesteld om onder andere de Toeslagenverordening Wet werk en bijstand gemeente Overbetuwe 2010 met de nieuwe wetgeving te harmoniseren.

In mei 2012 is de huishoudinkomenstoets met ingang van 1 januari 2012 in de Wwb vervallen. De vastgestelde wijzigingsverordening bleef echter van kracht. Dit leidt tot tegenspraak tussen deze verordening en de Wwb.

Vaststelling van een nieuwe toeslagenverordening is noodzakelijk om de toeslagenverordening weer aan te laten sluiten bij de Wwb. Ondanks dat de wet te allen tijde boven de verordening staat, is het niet de bedoeling grote discrepanties tussen wet en verordening in stand te laten. Daarnaast maakt de gemeente nu geen gebruik van de aanwezige mogelijkheid zelf financiële ruimte te creëren voor burgers die een beroep doen op de Wwb. Hierdoor zijn er nu duidelijke nadelige consequenties te benoemen voor deze burgers, met name voor voormalige alleenstaande ouders.

2. Aansluiting bij collegeprogramma('s)

Samenleven

3. Doelstelling en beoogd effect

Met de vaststelling van deze verordening worden een aantal nadelige effecten van de Wijzigingsverordening Wet werk en bijstand gemeente Overbetuwe 2011 ten aanzien van de toeslagen gerepareerd.

4. Ingewonnen adviezen/informatie

A. Vakteams: TZI/ kwaliteitsmedewerkers

B. Extern: Participatieraad

C. Adviseurs:

1. Communicatie

2. Juridisch

D. Team Kwaliteit: akkoord

5. Ambtelijk advies aan het college

De discrepantie tussen Toeslagenverordening Wwb en de Wwb is met name nadelig voor aan alleenstaanden met inwonende meerderjarige kinderen. Deze groep is geconfronteerd met een strenge inkomensgrens ter hoogte van de studiefinanciering voor de inwonende studerende kinderen.

Het aanvaarden van een bijbaantje door deze studerende jongeren heeft voor hun ouders een scherpe daling van het inkomen tot gevolg. Het inkomen van de studerende jongere wordt volledig meegeteld, ongeacht de hoogte van dit inkomen. Dit leidt tot een directe daling van 10 procent van het inkomen van de ouder. Daarmee gaat van dit financiële effect een negatieve prikkel voor de jongere ten aanzien van werkaanvaarding.

Dit voorstel repareert deze negatieve effecten door ruimte te creëren voor beperkte bijverdiensten van de inwonende jongere, zonder dat zijn of haar ouders hierdoor een deel van hun uitkering verliezen. Ook harmoniseert dit voorstel de toeslagenverordening met de wet. De nadelige gevolgen die nog resteren van het vervallen van de huishoudinkomenstoets worden gerepareerd, zodat de financiële situatie van cliënten wordt hersteld naar de situatie voor invoering van de huishoudinkomenstoets.

De gemeente maakt hiermee gebruik van de in de wet geboden gelegenheid beperkte ruimte te creëren voor bijstandsgerechtigden.

Daarbij is nadere invulling gegeven aan de mogelijkheid, geboden in de wet, om voor schoolverlaters de hoogte van bijstand af te stemmen op de hoogte van de studiefinanciering. Hiermee wordt onderstreept dat een beroep op bijstand geen financieel voordeel mag betekenen voor jongeren die met hun opleiding stoppen.

De Participatieraad heeft ingestemd met de voorgestelde Toeslagenverordening. Wel hebben zij een aantal inhoudelijke opmerkingen geformuleerd. Zij wijzen erop dat de percentages genoemd in de anticumulatiebepaling afwijken van de percentages die door andere gemeenten worden gehanteerd.

Elke gemeente heeft de vrijheid binnen de Toeslagenverordening een percentuele ondergrens in te vullen. Het doel van de verordening is de hoogte van bijstand af te stemmen op basis van de woonkosten en de mogelijkheid de woonkosten te delen. Door een stapeling van afstemmingen kan de bijstand lager uitvallen dan de vaste norm. De anticumulatiebepaling stelt een ondergrens.

De reden hiervoor is dat bijstand wordt verstrekt voor de kosten van het levensonderhoud. De bijstand is nog steeds toereikend, ondanks de afstemming, om te voorzien in de daadwerkelijke kosten van het levensonderhoud. Het is echter niet zo dat er een voordeel bestaat bij de afwezigheid van woonkosten.

Daarbij heeft de Participatieraad een tweetal technische opmerkingen ten aanzien van de hoofdstukindeling en de volgorde gehanteerd in de begripsomschrijving. De hoofdstukindeling is verwijderd in het kader van de huisstijl. In de volgorde van de begripsomschrijving is aangehouden het college eerder te vermelden als de wet.

Wij adviseren u de Toeslagenverordening Wet werk en bijstand gemeente Overbetuwe 2013 aan de raad ter vaststelling voor te leggen.

6. Middelen

a. Communicatie

Is er een communicatieplan over dit onderwerp? nee
Zo nee, waarom niet?
Er is geen communicatieplan vastgesteld voor deze verordening. Deze verordening vervangt de bestaande verordening.
Heeft er al communicatie plaatsgevonden? nee
Zo ja, welke communicatie heeft er al plaatsgevonden?
Welke in- en externe doelgroepen worden er over het besluit geïnformeerd?
Participatieraad
Hoe wordt het voorstel gecommuniceerd?
Publicatie in De Betuwe als openbare mededeling

b. Juridisch

Wie is het bevoegde bestuursorgaan? raad
Is er een beslistermijn van toepassing? nee
Zo ja, voor welke datum moet het besluit bekend worden gemaakt?
Is bekendmaking van het besluit verplicht? Ja
Zo ja, hoe wordt het besluit (te zijner tijd) bekendgemaakt?
Publicatie in De Betuwe
Plaatsing op de website
Is mededeling van het besluit verplicht? Nee

Zo ja, hoe wordt het besluit (te zijner tijd) meegedeeld?
N.v.t.

7. Uitvoering en evaluatie

Bij de uitvoering van de verordening wordt regelmatig geëvalueerd of deze nog voldoet.

Onderwerp: Toeslagenverordening Wet werk en bijstand gemeente Overbetuwe 2013

Ons kenmerk: 13RV000036

Programma(speerpunt): Samenleven

Nummer:

Elst, 20 augustus 2013

AAN DE RAAD

1. **Samenvatting**

Bij de introductie van de huishoudinkomenstoets in de Wet werk en bijstand (hierna Wwb) per 1 januari 2012 is de Wijzigingsverordening Wet werk en bijstand gemeente Overbetuwe 2011 vastgesteld. Deze wijzigingsverordening zag onder andere op harmonisatie van de Toeslagenverordening Wet werk en bijstand gemeente Overbetuwe 2010 met de nieuwe wetgeving.

Na het vervallen van de huishoudinkomenstoets bleef de vastgestelde wijzigingsverordening van rechtswege geldend. Dit leidt tot tegenspraak tussen de verordening en de Wwb. Ondanks dat de wet te allen tijde boven de verordening staat, zijn er in sommige situaties nadelige consequenties voor burgers die een beroep doen op de Wwb. Hierbij kan gedacht worden aan burgers met inwonende meerjarige kinderen. Vaststelling van deze verordening repareert deze nadelen en harmoniseert de Toeslagenverordening met de wet.

2. **Waarom naar de raad**

Ter uitvoering van de Wwb is in artikel 8 van deze wet aan de gemeenteraad de opdracht gegeven om bij verordening regels op te stellen.

3. **Doelstelling en beoogd meetbaar effect**

Het vaststellen van deze verordening voorziet erin dat de gemeente Overbetuwe bij de uitvoering voldoet aan de wettelijke eisen.

4. **Argumenten en alternatieven**

Door middel van deze verordening voorkomt de gemeenteraad dat recht bestaat op een uitkering tot een te hoog, dan wel te laag bedrag.

5. **Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?**

Bij de uitvoering van de verordening wordt regelmatig geëvalueerd of deze nog wel voldoet in de praktijk. Zo nodig zal de verordening worden bijgesteld, waartoe dan een ambtelijk voorstel aan uw raad zal worden voorgelegd.

6. **Communicatie**

Het besluit tot vaststelling van deze verordening zal worden bekendgemaakt door middel van publicatie in De Betuwe en de gemeentelijke website.

7. Kosten, baten en dekking
n.v.t.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

Th. Hoex MMO

R.W. Mooij MPM

8. Relevante stukken

1. Toeslagenverordening Wet Werk en Bijstand gemeente Overbetuwe 2013
2. B&W advies 20 augustus 2013
3. Advies Participatieraad

Portefeuillehouder: mevrouw G.C. Koopmans

Behandelend teammanager voor technische vragen: D. Ploum, tel.: (0481) 362 300,
email: info@overbetuwe.nl

Onderwerp: Toeslagenverordening Wet werk en bijstand
gemeente Overbetuwe 2013

Ons kenmerk: 12RB000199

Nr.

De raad van de gemeente Overbetuwe;

gelezen het raadsvoorstel van burgemeester en wethouders van 20 augustus 2013;

gelezen het advies van de voorbereidende vergadering van 10 september 2013;

gelet op artikel(en) artikel 8, eerste lid, onderdeel c. en artikel 30 van de Wet werk en
bijstand;

b e s l u i t :

vast te stellen de

Toeslagenverordening Wet werk en bijstand gemeente Overbetuwe 2013

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

De verordening verstaat onder:

- a. college: het college van burgemeester en wethouders;
- b. gehuwdennorm: de norm als bedoeld in artikel 21, onderdeel c. van de wet;
- c. wet: de Wet werk en bijstand;
- d. woonkosten:
 1. als een huurwoning wordt bewoond: de per maand geldende huurprijs zoals bedoeld in artikel 1, onderdeel d. van de Wet op de huurtoeslag;
 2. als een eigen woning wordt bewoond: de tot een bedrag per maand omgerekende som van de voor de financiering van de woning verschuldigde hypotheekrente en de in verband met het in eigendom hebben van de woning te betalen zakelijke lasten en een naar omstandigheden vast te stellen bedrag voor onderhoud;
- e. woning: een woning zoals bedoeld in artikel 1, onderdeel j. van de Wet op de huurtoeslag, alsmede een woonwagen of woonschip, zoals bedoeld in artikel 3, zesde lid van de wet.

Artikel 2 Doelgroep

Deze verordening is uitsluitend van toepassing op belanghebbenden van 21 jaar of ouder maar jonger dan de pensioengerechtigde leeftijd. In geval van gehuwden gelden de bepalingen van deze verordening alleen als beide echtgenoten 21 jaar of ouder doch jonger dan de pensioengerechtigde leeftijd zijn.

Artikel 3 Toeslagen

1. De toeslag, zoals bedoeld in artikel 25 van de wet bedraagt: 20 procent van de gehuwdennorm voor een belanghebbende in wiens woning geen ander zijn hoofdverblijf heeft.
2. Het eerste lid is van toepassing voor de alleenstaande en alleenstaande ouder in wiens woning een ander zijn hoofdverblijf heeft, maar die kan aantonen dat hij voor deze woning redelijkerwijs hogere kosten van huur of hypotheeklasten betaalt dan 15 procent van de gehuwdennorm.
3. De in het tweede lid genoemde mogelijkheid staat niet open voor ouders en niet ten laste komende kinderen die hun hoofdverblijf hebben in dezelfde woning.
4. De toeslag als bedoeld in artikel 25, eerste lid van de wet bedraagt 10 procent van de gehuwdennorm voor de alleenstaande en alleenstaande ouder in wiens woning een ander zijn hoofdverblijf heeft en die niet aantoont dat zijn kosten van huur of hypotheeklasten voor deze woning redelijkerwijs meer bedragen dan 15 procent van de gehuwdennorm.
5. Voor de toepassing van dit artikel worden kinderen van 18 jaar of ouder die een in aanmerking te nemen inkomen hebben van ten hoogste het normbedrag voor de kosten van levensonderhoud voor hoger onderwijs, genoemd in artikel 3.18 van de Wet studiefinanciering 2000, vermeerderd met 10 procent van de gehuwdennorm, niet in aanmerking genomen als een ander die in dezelfde woning zijn hoofdverblijf heeft.

Artikel 4 Verlaging gehuwden

1. De verlaging als bedoeld in artikel 26 van de wet bedraagt 10 procent van de gehuwdennorm voor gehuwden die een woning delen.
2. Als gehuwden een woning delen en zij kunnen aantonen dat hun kosten van huur of hypotheeklasten redelijkerwijs meer bedragen dan 15 procent van de gehuwdennorm vindt geen verlaging plaats.
3. De in het tweede lid genoemde mogelijkheid staat niet open als de inwonende een niet ten laste komend kind betreft of als de gehuwden bij een niet ten laste komend kind inwonen.
4. Het vijfde lid van artikel 3 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5 Verlaging algemene bijstand wegens ontbreken woonkosten

De verlaging in verband met de woonsituatie als bedoeld in artikel 27 van de wet bedraagt:

- a. 20 procent van de gehuwdennorm als een woning wordt bewoond waaraan voor belanghebbende geen woonkosten zijn verbonden;
- b. 10 procent van de gehuwdennorm als geen woning wordt bewoond.

Artikel 6 Verlaging algemene bijstand schoolverlaters

De verlaging als bedoeld in artikel 28 van de wet bedraagt maximaal 25 procent van de gehuwdennorm voor schoolverlaters gedurende 6 maanden, gerekend vanaf het tijdstip van de beëindiging van de aanspraak op studiefinanciering of tegemoetkoming in de onderwijsbijdrage en de schoolkosten.

Artikel 7 Verlaging toeslag alleenstaanden van 21 en 22 jaar

1. De verlaging als bedoeld in artikel 29 van de wet bedraagt:
 - a. 20 procent van de gehuwdennorm als het om een belanghebbende van 21 jaar gaat;
 - b. 10 procent van de gehuwdennorm als het om een belanghebbende van 22 jaar gaat.

2. Het vorige lid is niet van toepassing bij een belanghebbende op wie artikel 6 van deze verordening van toepassing is.
3. Als de alleenstaande (ouder) op grond van artikel 3 van deze verordening in aanmerking komt voor een toeslag, wordt de uitkering met maximaal dit bedrag verlaagd.

Artikel 8 Anti-cumulatiebepaling

De toepassing van de artikelen 3 tot en met 7 van deze verordening geschiedt zodanig dat de toepasselijke bijstandsnorm ten minste bedraagt:

- a. 35 procent van de gehuwdennorm voor een alleenstaande;
- b. 55 procent van de gehuwdennorm voor een alleenstaande ouder;
- c. 65 procent van de gehuwdennorm voor gehuwden.

Artikel 9 Hardheidsclausule

Het college kan één of meerdere artikelen van deze verordening buiten toepassing laten of daarvan afwijken, voor zover toepassing gelet op het belang van het verstrekken van toeslagen en het verlagen van uitkeringen, leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Artikel 10 Intrekking oude regeling

De Toeslagenverordening Wet werk en bijstand Overbetuwe 2010, zoals vastgesteld bij besluit van 26 januari 2010 en gewijzigd bij besluit van 20 december 2011, wordt ingetrokken.

Artikel 11 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na de datum van bekendmaking.

Artikel 12 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Toeslagenverordening Wet werk en bijstand gemeente Overbetuwe 2013.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering
van 1 oktober 2013.

DE RAAD VOORNOEMD,
de griffier,

de voorzitter,

drs. A.J. van den Brink

A.S.F. van Asseldonk

Algemene toelichting

De Wet werk en bijstand (hierna ook: Wwb) kent voor de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan een systeem van basisnormen, toeslagen en verlagingen. De normen zijn geregeld in paragraaf 2 Wwb. Paragraaf 3 Wwb voorziet in toeslagen en verlagingen. De som van deze drie onderdelen (normen, toeslagen en verlagingen) levert de bijstandsnorm op. Het gaat dan om de bijstandsnorm voor personen die ouder zijn dan 21 jaar doch jonger dan de pensioengerechtigde leeftijd en niet in een inrichting verblijven.

De Wwb kent verschillende normen voor alleenstaanden, alleenstaande ouders en gehuwden. Alleenstaanden en alleenstaande ouders komen in aanmerking voor een toeslag indien zij hogere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan hebben dan waarin de norm voorziet, als gevolg van het niet of niet geheel kunnen delen van deze kosten met een ander. De woonsituatie is hierbij van doorslaggevende betekenis. De hoogte van de toeslag, welke wordt aangegeven in de toeslagenverordening, bedraagt maximaal 20 procent van het netto minimumloon en moet aansluiten bij het niveau van de noodzakelijke bestaanskosten. Voor een alleenstaande van 21 of 22 jaar kan de toeslag afwijkend worden vastgesteld.

De Wwb kent de volgende grondslagen om de norm of toeslag voor personen van 21 tot de pensioengerechtigde leeftijd die niet in een inrichting verblijven te verlagen:

- het kunnen delen van kosten met een ander door gehuwden;
- de woonsituatie;
- de recente beëindiging van deelname aan onderwijs of beroepsopleiding.

Voor de berekening van de bijstandsnorm geldt een vaste volgorde: eerst de norm, dan eventueel een toeslag en vervolgens de verlagingen. Het college is bevoegd om de algemene bijstand (de bijstandsnorm na aftrek van eventuele inkomsten) in afwijking van deze regel hoger of lager vast te stellen indien de individuele omstandigheden van de belanghebbende daartoe aanleiding geven.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Er is voor gekozen om begrippen die al zijn omschreven in de Wwb, Awb of de Gemeentewet niet afzonderlijk te definiëren in deze verordening. Dit voorkomt dat in geval van wijziging van betreffende definities in de betreffende wetten ook de Verordening moet worden gewijzigd.

onderdeel b: gehuwdennorm

Voor het begrip 'gehuwdennorm' wordt verwezen naar de norm voor gehuwden voor personen die ouder zijn dan 21 jaar doch jonger dan de pensioengerechtigde leeftijd zoals bedoeld in artikel 21 onderdeel c Wwb.

onderdeel d: woonkosten

Het begrip 'woonkosten' is nader gedefinieerd, omdat dit van belang is voor de toepassing van artikel 5 van deze verordening (verlaging woonsituatie). Aangesloten is bij de begripsomschrijving die voorheen onder de vigeur van de Algemene Bijstandswet in het Besluit landelijke normering (tot 1996) was opgenomen. Volgens de CRvB volgt uit de geschiedenis van de totstandkoming van de Abw dat het begrip woonkosten ten tijde van de Abw (nog steeds) moest worden uitgelegd conform de bepalingen van het tot 1 januari 1996

geldende Bijstandsbesluit landelijke normering. Aangenomen moet worden dat deze rechtspraak ook onder de Wwb nog van betekenis is.

Bij "het in eigendom hebben van de woning te betalen zakelijke lasten" kan worden gedacht aan het rioolrecht, het eigenaarsdeel van de onroerende zaakbelasting, de opstalverzekering, het eigenaarsdeel van de waterschapslasten en de erfpachtcanon.

onderdeel e: woning

Het begrip 'woning' is in artikel 1 van deze verordening gedefinieerd omdat de tekst van de Wwb nergens een omschrijving geeft van dit begrip. Wel vermeldt artikel 3 lid 6 Wwb dat in de Wwb en de daarop berustende bepalingen onder een woning mede een woonwagen of een woonschip verstaan moet worden. Voorts volgt uit de totstandkomingsgeschiedenis van de Wwb dat voor de invulling van het begrip woning kan worden aangesloten bij de Wet op de huurtoeslag. Daarom bepaalt deze verordening dat onder 'woning' wordt verstaan: een woning zoals bedoeld in artikel 1 onderdeel j Wet op de huurtoeslag, alsmede een woonwagen of woonschip, zoals bedoeld in artikel 3 lid 6 Wwb.

Artikel 2 Doelgroep

De werking van de verordening is beperkt tot belanghebbenden die ouder zijn dan 21 jaar maar jonger dan de pensioengerechtigde leeftijd. Vanwege de lagere jongerennorm is ervoor gekozen geen verdere verlaging toe te passen bij belanghebbenden van 18 tot 21 jaar.

De jongerennormen van artikel 20 Wwb zijn laag vastgesteld omdat de ouders nog onderhoudsplichtig zijn jegens hun kinderen totdat deze de leeftijd van 21 jaar hebben bereikt. De ouders kunnen bijvoorbeeld voldoen aan hun onderhoudsplicht door hun kind bij hen in te laten wonen of de huur voor hen te betalen. In dergelijke gevallen zou als het ware 'dubbel gekort' worden als ook nog krachtens de Toeslagenverordening de uitkering verlaagd zou worden. Bovendien zou de toepassing van de categoriale verlagingen op belanghebbenden van 18, 19 of 20 jaar de uitvoering van de Toeslagenverordening nodeloos ingewikkeld maken.

Mocht evenwel het niet toepassen van de verordening op de jongerennorm van artikel 20 Wwb onredelijke uitkomsten geven, dan blijft het college bevoegd om op grond van artikel 18 lid 1 Wwb de bijstand hoger of lager vast te stellen.

Artikel 3 Toeslagen

De hoogte van 20 procent van de gehuwdennorm als hoogte van de toeslag voor de alleenstaande of alleenstaande ouder in wiens woning geen ander zijn hoofdverblijf heeft is verplicht op grond van artikel 30, tweede lid, onder a. Wwb.

Ingeval in de woning een ander zijn hoofdverblijf heeft, wordt verondersteld dat er noodzakelijke kosten van het bestaan gedeeld kunnen worden (bijvoorbeeld huur en stookkosten). In principe is daarbij de mate waarin de kosten ook daadwerkelijk gedeeld worden niet van belang. Dat is een verantwoordelijkheid van belanghebbende zelf.

Het tweede lid van dit artikel regelt de situatie waarbij in de woning van een alleenstaande of alleenstaande ouder weliswaar een ander zijn hoofdverblijf heeft, maar waarbij de alleenstaande of alleenstaande ouder wel kosten van huur of hypotheeklasten heeft hoger dan 15 procent van de gehuwdennorm. Ook in dit geval wordt een toeslag van 20 procent verstrekt, omdat er toch sprake is van een substantieel bedrag dat iemand aan huur of hypotheeklasten kwijt is.

Dit lid is opgenomen om te voorkomen dat kamerbewoners en bewoners van huizen die kamergewijs verhuurd worden een toeslag van 10 procent zouden ontvangen, terwijl de kosten van (in de meeste gevallen) huur hoger zijn dan het minimumbedrag om in aanmerking te komen voor huurtoeslag. Naar de mening van de raad ontstaat voor deze groep een ongewenste situatie, als zij vanwege het feit dat zij (veelal tegen hun eigen wens in) een gedeelte van een woning bewonen en huursubsidie missen en een lagere uitkering ontvangen, dan diegene die wel de beschikking hebben over zelfstandige woonruimte. Met nadruk moet gesteld worden, dat dit lid uitsluitend is bedoeld voor die gevallen. Als bij een alleenstaande of alleenstaande ouder een ander zijn hoofdverblijf heeft en er zijn geen redenen aan te merken waarom zij de woonlasten niet zouden delen, dan moet uitgegaan worden van hetgeen hierboven vermeld is; namelijk dat de mate waarin de kosten ook daadwerkelijk gedeeld worden niet van belang is, maar dat dit een verantwoordelijkheid van de belanghebbenden zelf is. Hiermee wordt ook voorkomen dat personen die gezamenlijk een woning bewonen de kosten maar niet zouden delen, waardoor de bijstandsgerechtigde meer dan 15 procent van de gehuwdennorm aan kosten van huur of hypotheeklasten betaalt. Van belang is in dit geval ook de term 'redelijkerwijs' zoals deze wordt gebruikt in het tweede en vierde lid.

Het derde lid regelt, dat de mogelijkheid van het tweede lid niet open staat voor ouders en kinderen die een woning bewonen. In dergelijke gevallen wordt er geacht nooit sprake te zijn van het (op commerciële wijze) bewonen van een kamer, de situatie waarvoor het tweede lid met name in het leven is geroepen. In dit geval geldt, zoals hierboven ook al vermeld is, dat de mate waarin de kosten ook daadwerkelijk gedeeld worden niet van belang is, maar dat dit een verantwoordelijkheid is van belanghebbenden zelf.

Zolang er wel sprake is van het gezamenlijk bewonen van een woning, maar er geen sprake is van een gezamenlijke huishouding moet er echter van worden uitgegaan dat niet alle kosten gedeeld kunnen worden. Een toeslag blijft op zijn plaats. In de Toeslagenverordening is daarom gekozen voor een toeslag van 10 procent van de gehuwdennorm in het geval een ander in dezelfde woning zijn hoofdverblijf heeft. (lid 4)

In het vijfde lid wordt geregeld dat kinderen die niet (meer) in de norm begrepen zijn, maar die tevens in omstandigheden verkeren waardoor het niet aannemelijk is, dat zij kunnen bijdragen in de kosten van het huishouden, niet meetellen als personen die in de woning hun hoofdverblijf hebben. De wetgever heeft hiervoor een norm gesteld in de Wwb ter hoogte van de studiefinanciering die een inwonend kind maximaal kan ontvangen van het DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs). Hierbij wordt een extra ruimte van 10 procent van de gehuwdennorm gegeven. Hier gaat een positieve prikkel om te werken naast de studie van uit.

Artikel 4 Verlaging gehuwden

In de gehuwdennorm is reeds rekening gehouden met het feit dat beide echtgenoten de kosten van hun huishouden volledig kunnen delen met elkaar. Als in de woning nog een ander zijn hoofdverblijf heeft, kunnen de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan nog verder gedeeld worden. Daarbij is de mate waarin de kosten ook daadwerkelijk gedeeld worden niet van belang. Dat is een verantwoordelijkheid van belanghebbenden zelf. Gekozen is voor een verlaging van 10 procent van de gehuwdennorm, analoog aan artikel 3 waar ook een verlaging van 10 procent wordt vastgesteld bij medebewoning. De uitzonderingen van artikel 3 worden van toepassing verklaard voor dit artikel. Zie daarom ook de artikelsgewijze toelichting van artikel 3.

Artikel 5 Verlagen algemene bijstand wegens ontbreken woonkosten

Op grond van artikel 27 Wwb kan het college de norm voor een alleenstaande (ouder) of gehuwden, of de toeslag voor een alleenstaande (ouder) lager vaststellen indien een belanghebbende lagere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan heeft dan waarin de norm of de toeslag voorziet als gevolg van zijn woonsituatie, waaronder begrepen het niet aanhouden van een woning.

Geen woonkosten In onderdeel a van dit artikel is bepaald dat de norm of toeslag wordt verlaagd met 20 procent van de gehuwdennorm indien een woning wordt bewoond waaraan voor belanghebbende geen woonkosten zijn verbonden. In artikel 1 van deze verordening is bepaald wat onder woonkosten moet worden verstaan:

- a) indien een huurwoning wordt bewoond, de per maand geldende huurprijs zoals bedoeld in artikel 1 onderdeel d Wet op de huurtoeslag;
- b) indien een eigen woning wordt bewoond, de tot een bedrag per maand omgerekende som van de ten behoeve van de financiering van de woning verschuldigde hypotheekrente en de in verband met het in eigendom hebben van de woning te betalen zakelijke lasten en een naar omstandigheden vast te stellen bedrag voor onderhoud.

Hieronder valt ook de situatie waarin er geen woonkosten zijn, maar anderszins wel sprake is van andere woonlasten. Ook in dat geval bedraagt de verlaging 20 procent van de gehuwdennorm. Van lagere bestaanskosten als gevolg van de woonsituatie kan sprake zijn:

- bij het niet aanhouden van een woning (in dat geval is artikel 5, eerste lid onderdeel b van deze verordening van toepassing);

- bij bewoning van een woning waaraan geen woonlasten zijn verbonden, bijvoorbeeld in het geval van krakers;
- indien een derde, bijvoorbeeld een onderhoudsplichtige, de woonlasten betaalt van de woning.

Als een derde, bijvoorbeeld de ex-echtgenoot, de woonlasten van de door belanghebbende bewoonde woning draagt, heeft het college de keuze om het aldus verkregen woongenot aan te merken als inkomen in natura of de norm of toeslag te verlagen op grond van artikel 27 Wwb (zie ook TK 2002-2003, 28 870, nr. 3, p. 54-55).

Overigens kan het college, indien noch in het kader van artikel 27 Wwb noch in het kader van artikel 33, eerste lid van de Wwb rekening wordt gehouden met de situatie waarin een ander dan belanghebbende de woonkosten betaalt, de bijstand in voorkomende gevallen lager vaststellen op grond van het individualiseringsbeginsel van artikel 18, eerste lid Wwb.

Geen woning wordt bewoond In onderdeel b van dit artikel is bepaald dat de verlaging 10 procent van de gehuwdennorm bedraagt indien geen woning wordt bewoond. Deze bepaling ziet op de mogelijkheid om de uitkering van dak- en thuislozen te verlagen omdat deze lagere bestaanskosten hebben dan belanghebbenden die een woning bewonen.

Tegenover het ontbreken van kosten omdat geen woonruimte wordt aangehouden, staat dat dak- en thuislozen regelmatig kosten zullen moeten maken voor dak- en thuislozenopvang. Daarom is gekozen voor een verlaging van slechts 10 procent van de gehuwdennorm.

Artikel 6 Verlagen algemene bijstand schoolverlaters

Op grond van artikel 28 Wwb kan het college voor een belanghebbende die recent de deelname heeft beëindigd aan onderwijs of een beroepsopleiding, de norm of de toeslag gedurende zes maanden na het tijdstip van die beëindiging lager vaststellen. Het moet dan wel gaan om onderwijs of een beroepsopleiding waarvoor aanspraak bestond op studiefinanciering op grond van de Wet studiefinanciering 2000 of op een tegemoetkoming in

de onderwijsbijdrage en de schoolkosten op grond van hoofdstuk 4 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten.

In artikel 6 van deze verordening is bepaald dat de verlaging voor schoolverlaters maximaal 25 procent bedraagt, gedurende 6 maanden gerekend vanaf het tijdstip van de beëindiging van de aanspraak op de studiefinanciering of tegemoetkoming in de onderwijsbijdrage en de schoolkosten.

Bij toepassing van de verlaging voor schoolverlaters is het volgende van belang. Om de verlaging te kunnen toepassen moet voldaan zijn aan de voorwaarde dat voor het onderwijs of de beroepsopleiding recht bestond op studiefinanciering op grond van de Wet op de studiefinanciering 2000 (WSF 2000) of op een tegemoetkoming in de studiekosten op grond van hoofdstuk 4 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten (WTOS). Van belang is dat de belanghebbende daadwerkelijk recht heeft op studiefinanciering en niet dat het volgen van de soort opleiding daar in theorie recht op geeft.

Er is voor gekozen de verlaging voor de schoolverlater te maximaliseren op 25 procent. Op basis van jurisprudentie zal meestal worden aangesloten bij de hoogte van de daadwerkelijk ontvangen studiefinanciering of tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten. De reden hiervoor is dat het uitgavenpatroon is afgestemd op de hoogte van de ontvangen studiefinanciering of tegemoetkoming (CRvB 12-5-2009, nrs. 07/5712 WWB e.a.). Door hierop af te stemmen ontstaat geen financieel voordeel bij het aanvragen van bijstand. Gelijktijdig bestaat wel continuïteit van inkomen waardoor financiële problemen worden voorkomen.

Artikel 7 Verlaging toeslag alleenstaanden van 21 en 22 jaar

Artikel 29 Wwb geeft het college de bevoegdheid om een verlaging toe te passen indien het van oordeel is, dat gezien de hoogte van het minimum jeugdloon er een drempel zou kunnen zijn om werk te aanvaarden. Aangezien het minimum jeugdloon voor een 21-jarige lager is dan dat voor een 22-jarige ligt het voor de hand om voor een 21-jarige een grotere verlaging toe te passen dan voor een 22-jarige.

In het tweede lid wordt uitvoering gegeven aan de verplichting van artikel 30, tweede lid, onder b. Wwb om in de verordening vast te stellen dat de schoolverlatersverlaging niet gelijktijdig kan worden toegepast met de verlaging voor 21- en 22-jarigen. Voor het met voorrang toepassen van de schoolverlatersverlaging is gekozen, opdat een 21- of 22-jarige schoolverlater niet beter af is op grond van dit artikel dan een 23-jarige schoolverlater op grond van artikel 6 van de Toeslagenverordening.

In het derde lid wordt geregeld, dat - overeenkomstig het bepaalde in artikel 29 Wwb – de verlaging voor een 21- of 22-jarige alleen kan plaatsvinden op de toeslag van artikel 25 Wwb. Dit betekent dat de verlaging wordt gemaximeerd op de hoogte van de toeslag.

Artikel 8 Anti-cumulatiebepaling

De verlagingen in deze verordening zien op verschillende omstandigheden en kunnen elk afzonderlijk als redelijk worden aangemerkt. Zonder een anti-cumulatiebepaling zou dat echter kunnen betekenen dat het college de bijstandsnorm (vanwege de samenloop van verlagingen) dermate laag moet vaststellen, dat feitelijk geen sprake meer is van een toereikende uitkering. Het college zou de bijstand vervolgens op grond van het individualiseringsbeginsel van artikel 18, eerste lid Wwb hoger moeten vaststellen. Er is voor gekozen reeds in de Toeslagenverordening een absoluut minimumbedrag vast te leggen waarop het college de bijstandsnorm (norm inclusief eventuele toeslag en verlagingen) tenminste moet vaststellen.

Het individualiseringsbeginsel kan echter met zich meebrengen dat bij samenloop ook bij een resterende bijstandsnorm die boven de in dit artikel genoemde percentages ligt, toch aanleiding bestaat om tot verhoging daarvan over te gaan, gelet op alle omstandigheden van de belanghebbende.

Aan de verplichting van artikel 30, tweede lid onderdeel b Wwb dat in de Toeslagenverordening wordt vastgelegd dat de schoolverlatersverlaging (artikel 28 Wwb) en de leeftijdsverlaging (artikel 29 Wwb) niet gelijktijdig mogen worden toegepast, wordt reeds voldaan door de formulering van artikel 7, tweede lid van deze verordening. Toeslagenverordening.

Artikel 9 Hardheidsclausule

Doen zich situaties voor waarin ten tijde van de vaststelling van deze verordening niet is voorzien of waarin onverkorte toepassing van de gestelde bepalingen onverhoopt tot een onbillijkheid van overwegende aard leidt, dan kan het college een of meerdere artikelen van deze verordening buiten toepassing laten of daarvan afwijken.

Artikel 10 Intrekking oude regeling

Dit artikel heeft geen nadere toelichting.

Artikel 11 Inwerkingtreding

Omdat het hier om een verordening gaat die voor een belanghebbende nadelig kan uitpakken (geen verhoging), kan deze verordening niet terug werken. Deze verordening treedt dan ook pas op de dag na de bekendmaking in werking.

Artikel 12 Citeertitel

Dit artikel heeft geen nadere toelichting.

Participatieraad Overbetuwe

Begijnenkamp 7, 6662 TP, Elst.
e-mail: participatieraad@overbetuwe.nl
website: www.overbetuwe.nl/gemeente/participatieraad

Gemeente Overbetuwe
Francine Thijssen

Elst, 7-3-2013

Onderwerp:
Toeslagenverordening.

Franciene,

In onze vergadering van 1 maart jl. Is de Toeslagenverordening toegelicht.

Hoewel wij de percentages zoals genoemd in artikel 8 inzake de genoemde anti-cumulatiebepaling enigszins afwijkend vinden van de gehanteerde percentages in andere gemeenten stemmen wij in met het voorliggende voorstel.

Wel een tweetal technische opmerkingen:

- De hoofdstukindeling zoals die wordt gehanteerd in de toelichting zou ook in de Verordening kunnen worden gehanteerd.
- Het is logischer om in artikel 1 bij de begripsomschrijvingen onder a eerst de Wet te vermelden en daarna het College.

Met vriendelijke groet,

Gerrit Voors,
Secretaris Participatieraad.